

Dnr 2015/00348

Risk- och sårbarhetsanalys 2015-2018

Kommunstyrelsens beslut

Reviderad Risk-och sårbarhetsanalys fastställs enligt upprättat förslag.

Ärendebeskrivning

Säkerhetschef Lars Anderssons tjänsteskrivelse:

Risk-och sårbarhetsanalys med diarienummer 2015/348 upprättades under senare delen av 2015 och antogs i kommunstyrelsen 2016-02-09 § 15.

Efter granskning av Länsstyrelsen Dalarna har det framkommit synpunkter på vissa delar av dokumentet. Utifrån Länsstyrelsens anvisningar har Risk-och sårbarhetsanalysen omarbetats. 2016-10-04 fick Smedjebackens kommun godkänt av Länsstyrelsen gällande revideringen som kommer att gälla till 2018.

Föreslår att kommunstyrelsen antar revideringen av Smedjebackens kommuns Risk-och sårbarhetsanalys.

Beslutsunderlag

Risk- och sårbarhetsanalys 2015-2018

Arbetsutskottets förslag 2016-10-18 § 99

Dnr. 2015.348

***Risk- och sårbarhetsanalys för
Smedjebackens kommun
2015-2018***

Antagen av kommunstyrelsen 2016-xx-xx

Diarienumr: 2015.348

Lars Andersson, Säkerhetschef/Beredskapssamordnare

INLEDNING	3
SYFTE MED RISK- OCH SÅRBARHETSANALYSEN	3
1. BESKRIVNING AV KOMMUNEN OCH DESS GEOGRAFISKA OMRÅDE	4
1.1 KOMMUNALA VERKSAMHETER.....	4
1.2 KOMMUNENS ROLL.....	5
1.3 KOMMUNENS UPPGIFT VID KRISHANTERING.....	5
1.4 KOMMUNALA SAMVERKANSFORMER.....	5
2. BESKRIVNING AV ARBETSPROCESS OCH METOD	6
2.1 UPPDRAG.....	6
2.2 MÅL OCH SYFTE.....	6
2.3 MÅLGRUPP.....	6
2.4 ARBETSPROCESS FÖR RISK- OCH SÅRBARHETSANALYSEN.....	6
2.5 SEKRETESS SAMT SPRIDNING AV MATERIAL.....	7
3. IDENTIFIERAD SAMHÄLLSVIKTIGA VERKSAMHETER INOM KOMMUNENS GEOGRAFISKA OMRÅDE	7
4. IDENTIFIERADE KRITISKA BEROENDEN FÖR KOMMUNENS SAMHÄLLSVIKTIGA VERKSAMHET	8
4.1 IDENTIFIERING AV RISKOMRÅDEN.....	8
4.2 VÄRDERING AV RISKOMRÅDEN.....	8
4.3 TYPHÄNDELSER.....	8
4.4 PRIORITERADE RISKOMRÅDEN OCH SÅRBARHETER.....	9
4.5 RISKVÄRDERING.....	9
5. IDENTIFIERADE OCH ANALYSERADE RISKER FÖR KOMMUNEN OCH KOMMUNENS GEOGRAFISKA OMRÅDE	10
5.1 STÖRNING I ELFÖRSÖRJNINGEN.....	10
5.2 STÖRNING I DRICKSVATTENFÖRSÖRJNINGEN.....	11
5.3 TRANSPORT AV FARLIGT GODS PÅ VÄG OCH JÄRNVÄG.....	12
5.4 SKOGSBRAND.....	13
5.5 BRAND I SÄRSKILDA OBJEKT.....	14
5.6 ANLÄGGNING SOM HANTERAR FARLIGA ÄMNEN.....	15
5.7 STÖRNINGAR I IT- OCH ELEKTRONISKA KOMMUNIKATIONER.....	15
6. BESKRIVNING AV IDENTIFIERADE SÅRBARHETER OCH BRISTER I KRISBEREDSKAP INOM KOMMUNEN OCH DESS GEOGRAFISKA OMRÅDE	17
6.1 STÖRNING I ELFÖRSÖRJNINGEN.....	17
6.2 STÖRNING I DRICKSVATTENFÖRSÖRJNINGEN.....	17
6.3 TRANSPORT AV FARLIGT GODS PÅ VÄG OCH JÄRNVÄG.....	17
6.4 SKOGSBRAND.....	17
6.5 BRAND I SÄRSKILDA OBJEKT.....	17
6.6 ANLÄGGNING SOM HANTERAR FARLIGA ÄMNEN.....	17
6.7 STÖRNINGAR I IT- OCH ELEKTRONISKA KOMMUNIKATIONER.....	17
7. BEHOV AV ÅTGÄRDER MED ANLEDNING AV RISK- OCH SÅRBARHETSANALYSENS RESULTAT	18
8. LITTERATURFÖRTECKNING	19

Inledning

Att stärka samhällets säkerhet kräver att det som ska skyddas, det som hotar och medlen för att stärka säkerheten ses i ett sammanhang. Det handlar om händelser och förhållanden som kan skada samhällets funktionalitet och som enskilda individer saknar förutsättningar att hantera fullt ut. De övergripande målen för samhällets säkerhet är att värna:

- Befolkningens liv och hälsa
- Samhällets funktionalitet
- Förmågan att upprätthålla våra grundläggande värden som demokrati, rättssäkerhet och mänskliga fri- och rättigheter.

Målen för samhällets krisberedskap är att:

- Minska risken för, och konsekvenserna av, allvarliga störningar, kriser och olyckor
- Trygga hälsan och den personliga säkerheten för barn, kvinnor och män
- Hindra eller begränsa skador på egendom eller miljö.

Risk- och sårbarhetsanalyser är en viktig del i underlagen för att bedöma samhällets krisberedskap men de är även viktiga underlag för beslut, identifierande av behov av åtgärder och en grund till planeringen för kommunens hantering av extraordinära händelser.

Med extraordinär händelse avses i lag (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap, en sådan händelse som avviker från det normala, innebär en allvarlig störning eller överhängande risk för en allvarlig störning i viktiga samhällsfunktioner och kräver skyndsamma insatser från en kommun eller ett landsting.

Kommunerna har en nyckelroll i krishanteringssystemet. Ju bättre kommunerna är på att hantera en kris, desto bättre blir samhället på att hantera större kriser som drabbar många kommuner samtidigt.

Syftet med risk- och sårbarhetsanalysen

Kommuner ska, enligt 2 kap. 1§ i lagen om extraordinära händelser, analysera vilka extraordinära händelser i fredstid som kan inträffa i kommuner och hur dessa händelser kan påverka den egna verksamheten. Resultatet värderats och redovisas i risk- och sårbarhetsanalysen.

Syftet med arbetet är att öka medvetenheten och kunskapen hos beslutsfattare och verksamhetsansvariga om hot, risker och sårbarheter inom det egna verksamhetsområdet samt skapa ett underlag för egen planering, inriktningen av utbildningar och övningar. Underlaget utgör även en viktig källa för information till medborgare och anställda. Analysen bidrar till att öka medvetenheten om vilka risker och hot kommunen kan utsättas för samt ökar förmågan att hantera kriser och extraordinära händelser. Arbetet med risk- och sårbarhetsanalyser är en ständigt pågående process.

1. Beskrivning av kommunen och dess geografiska område

Smedjebackens kommun är en kommun belägen i Dalarnas län. Det finns 6 tätorter i Smedjebackens kommun. Centralorten är Smedjebacken. Kommunen omfattar en area av 948 kvkm. Folkmängden uppgick 2015-06-30 till 10 759 personer. Kommunen är till största delen belägen i Kolbäcksåns vattensystem. Från Smedjebackens hamn i sjön Barken kan man med båt ta sig till Mälaren genom Strömsholms kanal. Smedjebacken är den sydligaste kommunen i Dalarnas län.

Näringslivet domineras av järn och stålindustri, där de större företagen under senare år minskat sin personalstyrka men i gengäld har en viss ”avknoppning” skett då det gäller mindre service- och underhållsföretag. Nettoutpendlingen från kommunen är ca 1200 personer/dag.

Den största privata arbetsgivaren är Ovako Bar (Smedjebackens valsverk). Företaget är en SEVESO- anläggning vilket innebär att det är en farlig verksamhet enligt lagen om skydd mot olyckor. OVAKO Bar hanterar stora mängder Gasol i sin process.

Vid en sådan anläggningar krävs en skälig beredskap som kompletterar kommunens beredskap för räddningsinsats.

I kommunen finns över 1 000 registrerade företag.

Stål- och verkstadsindustrin är den dominerande näringen i kommunen. Tjänstesektorn är välrepresenterad med många företag inom olika branscher.

1.1 Kommunala verksamheter

Kommunal verksamhet bedrivs inom förvaltningarna, kommunala bolag, eller som gemensamt bolag med andra kommuner.

Verksamheter inom Omsorgsnämnden:

- Äldreomsorg: Särskilt boende, hemtjänst, dagverksamhet och trygghetslarm.
- Funktionsnedsatta: Särskilt boende, korttids och fritids, dagverksamhet och personlig assistans.
- Hemsjukvård
- Kommunrehab (arbetsterapeuter och sjukgymnaster)
- Stab och administration

Verksamheter inom Familje-och utbildningsnämnden:

- Grundskola
- Förskola
- Individ och familjeomsorg: Myndighetsutövning - försörjningsstöd, barn och ungdom och familjerätt.
- Elevhälsan

Verksamheter inom kommunstyrelseförvaltningen:

- Kommunledning och information (tillika krisledning)
- Kansliavdelning
- Arbetsmarknad-och integration
- Kostenhet
- Konsumentvägledning
- Utvecklingsenhet
- Ekonomi

- IT
- Personalavdelning
- Teknik-och fritid
- Risk-och säkerhet
- Räddningstjänst

Miljö och byggnadsnämnden

- Miljö-och byggkontoret

Kulturnämnden

- Kultur
- Bibliotek

Kommunala bolag:

- SEAB (Smedjebacken Energi och Vatten)
- Bärkehus

Gemensamt bolag med annan kommun

- WBAB (Wessman Barken Vatten och Återvinning AB)

1.2 Kommunens roll

Kommunen skall tillvarata kommuninnevärdarnas intressen i första hand inom de lagreglerade områdena, men även tillgodose intressen inom områden som skapar livskvalitet och mervärde för de som bor och vistas i kommunen.

1.3 Kommunens uppgift vid krishantering

Kommunen har till uppgift att skapa förutsättningar hos de olika kommunala förvaltningarna att på bästa sätt klara ett krisläge. Detta innebär bl.a. att planering och förberedelser skall innefatta alla förvaltningar.

Om en kris uppstår och krisledningsnämnden träder i kraft skall samtliga inblandade ges de möjligheter som krävs för att klara den uppkomna situationen. Detta kan t.ex. innebära att resurser omfördelas och sätts in där de behövs mest.

1.4 Kommunala samverkansformer

Inom den kommunala krisorganisationen finns ett antal samverkansformer. I kommunen finns en riskhanteringsgrupp som hanterar både vardagliga händelser och när kommunen hamnar i en kris. I gruppen ingår personer från tekniska förvaltningen, VA-bolag (WBAB), El- bolag (SENAB), bostadsbolag (Bärkehus) samt räddningstjänst och säkerhet.

Riskhanteringsgruppen hanterar tillsyner av kommunens verksamheter och fastigheter samt ansvarar för trygghetsvandringar i kommunen.

Vid en händelse gällande kommunens vattenförsörjning finns en vattensäkerhetsgrupp bestående av personer från miljö-och hälsa, VA-bolag, säkerhet och räddning samt information.

Det lokala brottsförebyggande rådet (BRÅ) är ett forum där representanter från kommun, polisen samt företagarna samlas och diskuterar händelser och behov av åtgärder som finns i kommunen.

Sedan 2014 har kommunen via Civilförsvarsförbundet tecknat avtal gällande frivillig resursgrupp (FRG). I dagsläget finns 22 personer kontrakterade som kan användas i en krissituation.

Smedjebackens kommun medverkar vid de veckovisa avstämningsmöten varje torsdag via Länsstyrelsen. Kommunens beredskapssamordnare samt kommunikatör medverkar årligen vid Länsstyrelsens krisberedskapsdagar samt medverkar vid de regionala övningar som anordnas.

Räddningstjänsten har samverkansavtal med närliggande kommuner gällande räddningsinsats (Skinskatteberg, Ludvika samt Södra Dalarnas räddningstjänstförbund) Smedjebacken och Ludvika har dessutom gemensam RCB (Räddningschef i beredskap)

2. Beskrivning av arbetsprocess och metod

2.1 Uppdrag

Kommunen ska varje mandatperiod göra en analys av vilka extraordinära händelser i fredstid som kan inträffa och hur dessa händelser kan påverka den egna verksamheten. I arbetet med risk- och sårbarhetsanalyser ska ingå att på ett systematiskt sätt identifiera, analysera och dokumentera om det finns sådana hot och risker inom myndighetens ansvarsområde som synnerligen allvarligt kan försämra förmågan till verksamhet inom området samt att bedöma hur sårbar verksamheten är mot dessa. Arbetet ska anpassas till myndighetens behov och övriga förutsättningar.

Resultatet ska värderas och sammanställas i en risk och sårbarhetsanalys som redovisas till Länsstyrelsen.

2.2 Mål och syfte

Syftet med risk- och sårbarhetsanalysen är att den ska utgöra en grund i Smedjebackens kommuns löpande arbete med att förbättra möjligheten att motstå och hantera händelser som kan leda till en samhällsstörning, kris eller extraordinär händelse.

Analysen syftar också till att sammanställa kunskap om vad som kan hända och kommunens förmåga att hantera olika händelser samt vilka konsekvenser händelserna kan få, så att det förebyggande arbetet och beredskapsarbetet kan ges rätt fokus. Risk- och sårbarhetsanalysen är även en del i det övergripande arbetet att bygga upp en god krishanteringsförmåga i samhället och skapa en samlad bild av de risker och den krishanteringsförmåga som finns där.

Målet med risk- och sårbarhetsanalysen och krisberedskapsarbetet är att det ska ligga till grund för förebyggande åtgärder, planering, utbildningar och övningar i syfte att stärka kommunens förmåga att hantera kriser och minska oönskade händelsers skadlighet på människors liv, hälsa, egendom och miljö.

Risk- och sårbarhetsanalysen kan förhoppningsvis också utgöra en intressant källa för information till medborgare och anställda och därmed innebära en möjlighet för dem att öka sin medvetenhet om de risker som finns i närsamhället och förmågan att hantera dem.

2.3 Målgrupp

Risk- och sårbarhetsanalysen skall ge politiker, ansvariga tjänstemän, företag och allmänhet en så rättvisande bild som möjligt av de risker som finns i kommunen.

Detta för att kunna göra effektiva insatser när större olyckor eller kriser inträffar, samt ge förutsättningar för en bra framtida samhällsplanering.

2.4 Arbetsprocess för risk- och sårbarhetsanalysen

Personal från räddningstjänsten, tekniska kontoret, miljö- och hälsoskyddskontoret, individ- och familjeomsorgen samt barnomsorg- och utbildning har kartlagt risker inom respektive område. De har också gjort sannolikhetsbedömningar och konsekvensanalyser över eventuella skadehändelser. Detta har sedan legat till grund för kommunens fortsatta arbete med RSA. Kommunen har en riskhanteringsgrupp där representanter från ovanstående verksamheter samt de kommunala bolagen finns med. Där finns också kommunens säkerhetschef med, vilken sammanställer Risk- och sårbarhetsanalysen.

2.5 Sekretess samt spridning av materialet

Grundregeln i Sverige är att allmänna handlingar ska vara offentliga. Dock kan uppgifter komma att omfattas av sekretess om de anses röja sådan information som kan anses vara skadlig för myndigheter, verksamheter eller personer. Inom området för risk- och sårbarhetsanalyser gäller att information ska beläggas med sekretess om ”det allmännas möjligheter att förebygga och hantera fredstida kriser motverkas om uppgifterna röjs”. Smedjebackens Kommun har bedömt att innehållet i denna rapport inte behöver sekretessbeläggas.

3. Identifierad samhällsviktiga verksamheter inom kommunens geografiska område

Samhällsviktig verksamhet sett ur krisberedskapssynpunkt, ska uppfylla det ena eller båda av följande villkor:

Ett bortfall av, eller en svår störning i verksamheten kan ensamt eller tillsammans med motsvarande händelse i andra verksamheter på kort tid leda till att en allvarlig kris inträffar i samhället.

Verksamheten är nödvändig eller mycket väsentlig för att en redan inträffad allvarlig kris i samhället ska kunna hanteras så att skadeverkningarna blir så små som möjligt.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap har identifierat följande samhällssektorer inom viktiga samhällsfunktioner och samhällsviktig verksamhet kan identifieras:

- Energiförsörjning
- Finansiella tjänster
- Handel och industri
- Hälso- och sjukvård samt omsorg
- Information och kommunikation
- Kommunalteknisk försörjning
- Livsmedel
- Offentlig förvaltning
- Skydd och säkerhet
- Socialförsäkringar
- Transporter

Styrel

Styrel kan sammanfattas som den planeringsprocess under vilken statliga myndigheter, länsstyrelser, kommuner, privata aktörer och elnätsföretag samarbetar för att ta fram underlag för att kunna prioritera samhällsviktiga elanvändare vid en manuell förbrukningsfrånkoppling (MFK). Syftet med styrelplaneringen är att lindra

samhällskonsekvenserna som uppstår om MFK behöver tillgripas vid en eleffektbrist .
I detta fall så har kommunen kontakt med Smedjebackens eldistributör SENAB samt VB Elnät från Ludvika.

Samhällsviktig verksamhet inom kommunens geografiska område

Nedan presenteras en översiktlig lista över samhällsviktiga verksamheter identifierade i Smedjebackens kommun. (utan inbördes rangordning)

Kommunal krisorganisation
Äldreomsorg
Barnomsorg
Sjukvård/medicin
Social omsorg
Dricksvattenförsörjning
Avloppshantering
Elförsörjning
Värmeförsörjning
Drivmedelsförsörjning
Tele-IT-kommunikationer
Bankväsende

4. Identifierade kritiska beroenden för kommunens samhällsviktiga verksamhet.

4.1 Identifiering av riskområden

I det följande presenteras de riskområden som identifierats inom det geografiska ansvarsområdet. Detta syftar till att ligga till grund för en övergripande prioritering av samtliga identifierade riskområden i kommunen.

4.2 Värdering av riskområden

Prioriteringen utgår från två huvudkriterier, omfattning av konsekvenserna för riskområdena samt omfattningen av resursbehov för att kunna hantera konsekvenserna.

4.3 Typhändelser

Naturolyckor och extrema väderhändelser

- Värmebölja
- Storm
- Snöoväder
- Översvämning
- Skyfall
- Ras och skred
- Skogsbrand
-

Andra olyckor

- Anläggningar med hantering av farliga ämnen
- Farligt gods

- Allvarlig händelse i publikt område
- Stor trafikolycka (tåg/väg/flyg/båt)
- Brand i särskilda objekt

Teknisk infrastruktur och försörjningssystem

- Störningar i dricksvattenförsörjningen och avloppssystem
- Störningar i livsmedelsförsörjningen
- Störningar i finansiella system
- Störningar i elförsörjningen
- Störningar i elektroniska kommunikationer
- Störningar i värmeförsörjningen
- Störningar i drivmedelsförsörjningen
- Störningar i transporter

Antagonistiska hot och social oro

- Vansinnesdåd och pågående dödligt våld
- Terror/våldsbejakande extremism
- Social oro

Sjukdomar

- Pandemi/epidemi
- Epizooti och zoonos

4.4 Prioriterade riskområden och sårbarheter

Smedjebackens kommun har valt att prioritera följande riskområden: Utöver de ”vanliga” skadehändelserna som t.ex. bränder och trafikolyckor förekommer riskobjekt av annat slag, t.ex. farligt godsolyckor på väg och järnväg. En olycka med kemikalieutsläpp vid någon av kommunens vattentäkter kan få mycket allvarliga konsekvenser. Följande riskområden har ansetts särskilt viktiga att belysa:

- Störningar i elförsörjningen
- Störningar i dricksvattenförsörjningen
- Transport av farligt gods på väg och järnväg
- Skogsbrand
- Brand i särskilda objekt
- Anläggningar som hanterar farliga ämnen
- Störningar i elektroniska kommunikationer

4.5 Riskvärdering

MSB:s vägledning för risk- och sårbarhetsanalyser har använts för att bedöma sannolikhet och konsekvens:

Sannolikhet

Mycket låg sannolikhet	1 gång per 100-1000 år
Låg sannolikhet	1 gång per 50-100 år
Medelhög sannolikhet	1 gång per 10-50 år
Hög sannolikhet	1 gång per 1-10 år
Mycket hög sannolikhet	1 gång per år eller oftare

Konsekvenser

Mycket begränsade	Små direkta hälsoeffekter, mycket begränsade störningar i samhällets funktionalitet, övergående misstro mot enskild samhällsfunktion.
Begränsade	Måttliga direkta hälsoeffekter, begränsade störningar i samhällets funktionalitet, övergående misstro mot flera samhällsinstitutioner.
Allvarliga	Betydande direkta eller måttliga indirekta hälsoeffekter, allvarliga störningar i samhällets funktionalitet, bestående misstro mot flera samhällsinstitutioner eller förändrat beteende.
Mycket allvarliga	Mycket stora direkta eller betydande indirekta hälsoeffekter, mycket allvarliga störningar i samhällets funktionalitet, bestående misstro mot flera samhällsinstitutioner eller förändrat beteende.
Katastrofala	Katastrofala direkta eller mycket stora indirekta hälsoeffekter, extrema störningar i samhällets funktionalitet, grundmurad misstro mot samhällsinstitutioner och allmän instabil

5. Identifierade och analyserade risker för kommunen och kommunens geografiska område.

5.1 Störning i Elförsörjningen

Elförsörjningen innefattar produktion, distribution och slutanvändning av el som i sin tur består av tre systemnivåer med stamnät, regionnät och lokala nät. Även om det svenska elsystemet är driftsäkert är det sårbart för olyckor, sabotage, tekniska fel och extremt väder. Lokalnäten utsätts ofta för avbrott i samband med väderrelaterade händelser medan region- och stamnäten inte är lika känsliga, särskilt inte stamnäten. Ungefär 40 procent av avbrotten i elförsörjningen beror på väderrelaterade problem. Även om kommunens elleverantörer har grävt ner många elledningar under de senaste åren och därmed skapat större robusthet i näten i länet, är sannolikheten för en störning i elförsörjningen medelhög och risken för avgrävda kablar ökar istället. I dagens elberoende samhälle är vi sårbara utan el och ett elbortfall får mycket allvarliga konsekvenser även för den enskilda människan. Hur allvarliga konsekvenserna blir är bland annat beroende av hur långvarig störningen är, hur stort område som berörs, samt av årstid och väderlek. Konsekvenserna av ett omfattande elavbrott beror också på vilken reservkraft med tillgång till bränsle och andra reservåtgärder som kan användas.

Sammanvägd bedömning samt förslag på fortsatt arbete

Kommunen kan inte ensam styra över tillgången på el. Samverkan måste ske med andra kommuner och ansvariga myndigheter. Om kommunen drabbas av ett längre elavbrott vintertid får detta naturligtvis större konsekvenser än om det sker på sommaren. Det största problemet vintertid kan bli att få bränsleleveranser till reservaggregaten.

Kommunen kommer att fortsätta se över vilka verksamheter som saknar men bör ha reservkraft. Arbetet skall fortsätta med att identifiera och prioritera verksamheter vid elbrist. Styrelseprojektet är ett verktyg i kommunens arbete med att minimera konsekvenserna vid ett långvarigt strömavbrott

Kommunen och elnätsföretagen identifierar tillsammans vilken samhällsviktig verksamhet som finns i kommunen. De planerar också för hur samhällsviktiga elanvändare kan prioriteras vid elbrist.

Krishanteringsförmågan bedöms vara god, dock med vissa brister, t.ex. tillgång på bränsle till reservaggregaten. Bedömningen grundar sig på den kartläggning som gjorts i Styrelseprojektet.

Förmågan att i samhällsviktig verksamhet motstå störning, bedöms vara god.

Krisberedskapsförmågan bedöms vara god, vilket bl.a. grundar sig på de erfarenheter som Kommunen fått genom det ovan nämnda Styrelseprojektet, samt att de flesta strategiska verksamheter har reservkraftaggregat.

Sannolikhets-, konsekvens- och riskbedömning

Sannolikhet	Hög
Konsekvens	Mycket allvarlig
Risk	Hög

5.2 Störning i dricksvattenförsörjning

För människors överlevnad behöver vi tillgång till vatten i tillräcklig mängd och av godtagbar kvalitet. I Sverige använder vi dagligen ungefär 70 liter vatten per person för dryck, till matlagning och personlig hygien. För disk, tvätt, städning med mera används ytterligare cirka 130 liter vatten per person och dygn. I ett krisläge tillhör dricksvatten ett av de nödvändigaste behoven för den enskilda individen och befolkningen som helhet. I Smedjebacken har vi fem vattenverk i kommunen, alla baserade på grundvatten: Snöån, Söderbärke, Vad, Björsjö och Malingsbo. Reservvattentäkt finns i Jobsbo.

Krishanteringsförmåga

WBAB som ansvarar för vattenförsörjningen i kommunen, har en god planering och beredskap för hur avbrott och störningar skall hanteras. Krishanteringsförmågan bedöms som god, det finns en handlingsplan för hur eventuella avbrott skall hanteras. Samverkan sker kontinuerligt mellan vattenproducenten och miljöskyddet samt säkerhetsansvariga i kommunen.

Förmåga att i samhällsviktig verksamhet motstå störning, bedöms vara god bl.a. med anledning av vad som nämnts ovan.

Krisberedskapsförmågan anses vara god. Huvudvattentäkten är försedd med reservkraft att ta i bruk vid elavbrott. Reservvattentäkten är försedd med intag för reservkraft, portabelt reservaggregat finns för detta ändamål. Skulle en störning inträffa vid huvudvattentäkten kan en omkoppling till reservvattentäkten ske utan dröjsmål.

Sammanvägd bedömning samt förslag på fortsatt arbete

Dricksvattenförsörjningen är beroende av att eldistributionen fungerar. Reservkraft finns, men uthålligheten är helt beroende av tillgången på bränsle.

Arbetet kommer att fortsätta i den s.k. ”vattengruppen”, med representanter för vattenverken, miljökontoret, räddningstjänsten samt kommunens beredskaps- och säkerhetsfunktioner.

Där diskuteras och analyseras händelser relaterat till dricksvattenförsörjningen i kommunen.

Saker som diskuteras:

- Säkerheten vid våra vattentäkter
- Beredskapen vid en händelse i dricksvattensystemet
- Kvalitet och miljö
- Åtgärdsplaner vid en händelse i dricksvattensystemet

Sannolikhets-, konsekvens- och riskbedömning

Sannolikhet	Medelhög
Konsekvens	Mycket allvarlig
Risk	Medelhög

5.3 Transport av farligt gods på väg och järnväg

Miljontals ton av farligt gods transporteras varje år på vägar och järnvägar i Sverige, och även med båt och flyg. Farligt gods är ämnen och föremål som på grund av sina kemiska eller fysikaliska egenskaper kan orsaka skador på liv, hälsa, miljö eller egendom vid transport. Farligt gods kan till exempel ha explosiva, brandfarliga, giftiga, radioaktiva eller frätande egenskaper.

Farligt gods transporteras genom kommunen både på järnväg och på lastbil. Därför finns det alltid risk för olyckor med farligt gods.

På järnväg transporteras gasol till OVAKO Bar, en olycka vid lossning kan få svåra konsekvenser för både liv, miljö och egendom. Rv 66 passerar förbi Fagersta kommuns vattentäckt (belägen i Smedjebackens kommun), där en olycka med t.ex. ett dieselutsläpp skulle kunna få allvarliga konsekvenser.

Krishanteringsförmågan bedöms vara god. Kommunens krisledningsorganisation kan snabbt larmas ut. Räddningstjänsten utbildas kontinuerligt gällande hantering av farligt gods. Vi en händelse med farligt gods samarbetar räddningstjänsten med angränsande kommuner. Planer finns upprättade gällande en farligt gods olycka i anslutning till vattentäkten invid riksväg 66.

Förmåga att i samhällsviktig verksamhet motstå störning bedöms vara god.

Räddningstjänsten deltar i samverkansövningar gällande t.ex. kemikalieutsläpp, och har planer för hur en sådan olycka skall hanteras.

Såväl **krishanteringsförmåga** som **krisberedskapsförmåga** bedöms som god, grundat på kommunens ledningsplan och krisledningsorganisation.

Sammanvägd bedömning samt förslag på fortsatt arbete

Kommunen kan inte ”styra” transporter av farligt gods till speciella vägavsnitt, transportörerna tar helst ”närmaste” vägen.

Det finns dock rekommenderade vägar för transport av farligt gods i området (MSB, tidigare SRV).

Kommunen kommer att fortsätta att samarbeta med Fagersta kommun gällande planer och övningar vid vattentäkten intill riksväg 66.

Räddningstjänsten och OVAKO Bar övar årligen vid företagets gasolanläggning. Plan för räddningsinsats gällande OVAKO som är en Sevesoanläggning uppdateras var 3:e år.

Sannolikhets-, konsekvens- och riskbedömning

Sannolikhet	Medelhög
Konsekvens	Mycket allvarlig
Risk	Medelhög

5.4 Skogsbrand

En brand kan uppstå på grund av mänsklig aktivitet, till exempel oaktsamhet vid grillning, gräseldning och rökning. En brand kan också uppstå på grund av naturfenomen och felaktig teknik. Vid bränder är det ofta brandröken som är det största hotet mot människor och djur.

Krishanteringsförmåga

Räddningstjänsten består av en deltidskår placerad i Smedjebacken (5 min anspänningstid), kommunen har ett samarbete med Ludvika gällande räddningschef i beredskap

Smedjebackens kommun har tillsammans med övriga kommuner/kommunalförbund tecknat avtal om räddningstjänstssamverkan. Syftet med avtalet är att utan hinder av kommungränser, på snabbaste och effektivaste sätt, kunna bistå varandra vid insatser för kommunal räddningstjänst främst inom de geografiska områden som framgår av framtagen METRIA-karta. Avtalet innebär att den räddningsstyrka som har den kortaste insatstiden till skadeplatsen alltid blir larmad först oavsett var olyckan har inträffat.

Släckavtal finns dessutom med Fagersta och Skinnskatteberg. Detta innebär att insatser kan sättas in relativt snabbt vid större händelser.

Räddningstjänsten har erfarenhet av större släckinsatser och är väl och kontinuerligt övad för uppgiften.

Krisberedskapsförmåga

Vid en större skogsbrand är vi beroende av angränsande kommuner samt externa resurser, som skogsbolag. Blickar man tillbaka till 2012 och den stora skogsbranden i Västmanland så ser man behovet av resurser och samverkan.

Efter branden har både kommuner och myndigheter sett över vilka brister som fanns under den insatsen och kommer förhoppningsvis vara bättre rustad nästa gång det blir en större skogsbrand.

Mindre skogsbränder är kommunen väl rustad att klara av. Man har ett bra samarbete med kommunens skogsägare

Sammanvägd bedömning samt förslag på fortsatt arbete

Samverkan krävs mellan olika kommuners räddningstjänster för att bekämpa allvarliga skogsbränder. Fortsatt övning gällande taktik, material och samband är en viktig del för att vara väl rustad vid en större brand.

Sannolikhets-, konsekvens- och riskbedömning

Sannolikhet	Medelhög
Konsekvens	Mycket allvarlig
Risk	Medelhög

5.5 Brand i särskilda objekt

De flesta bränder som inträffar kan hanteras av räddningstjänsten och får mycket begränsad påverkan på samhällsviktiga funktioner. Dock kan brand i vissa särskilda objekt få stora konsekvenser för samhällsviktiga funktioner och människors möjlighet till vardagsliv. Några exempel kan vara brand i samhällsviktiga anläggningar som värmeverk, ställverk, viktiga ledningsnät eller uppställningsgarage för bussar. Men även bränder i farliga anläggningar, vissa lagerplatser och andra knutpunkter kan få påverkan för människor i form av spridning av farlig rök eller att viktiga platser på annat sätt blir otillgängliga.

I Smedjebackens kommun finns följande objekt som ska beaktas:

- Kommunens vårdcentral
- Kommunens äldreboenden
- Kommunens förskolor
- Kommunens skolor
- Reningsverk med rötslamshantering
- OVAKO Bar AB (Sevesoanläggning, gasol)
- Ställverk intill riksväg 66

Krishanteringsförmåga bedöms vara god. Kommunens krisledningsorganisation kan snabbt larmas ut. Räddningstjänsten utbildas och övas kontinuerligt vid alla objekt. Släckavtal finns dessutom med Fagersta och Skinnskatteberg. Detta innebär att insatser kan sättas in relativt snabbt vid större händelser.

Räddningstjänsten har erfarenhet av större släckinsatser och är väl och kontinuerligt övad för uppgiften.

Krisberedskapsförmåga anses vara god. I ledningsplanen för extraordinära händelser (t.ex. handlingsplan för skola resp. sociala) finns planer för omhändertagande och evakuering vid brand.

Systematiskt brandskyddsarbete (SBA) genomförs regelbundet i kommunens verksamheter. Alla verksamheter skall ha brandskyddsansvariga, utbildning för detta ändamål har hållits.

Sammanvägd bedömning samt förslag på fortsatt arbete

Samverkan krävs mellan olika räddningstjänster för att bekämpa allvarliga bränder.

Sannolikhets-, konsekvens- och riskbedömning

Sannolikhets
Konsekvens
Risk

Medelhög
Mycket allvarlig
Medelhög

5.6 Anläggning som hanterar farliga ämnen

Krishanteringsförmåga

Då det i Smedjebackens kommun finns en verksamhet som omfattas av kravet. enl. Lag (1999:381) Sevesolagen, kan en olycka på denna anläggning få allvarliga följder.

Vid en anläggning där verksamheten innebär fara för att en olycka ska orsaka allvarliga skador på människor eller miljö ger Lag (2003:778) om skydd mot olyckor (LSO) kommunen möjlighet att ställa krav på särskild skyddsnivå. Detta beskrivs i 2 kapitlet 4 paragrafen i LSO.

Räddningstjänsten hanterar säkerhetsfrågor med hänsyn till detta. Hanteringen kring lossning av gasol är det kritiska.

Kommun ska upprätta planer för räddningsinsatser för de verksamheter som omfattas av krav på säkerhetsrapport enligt lag om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor, Lag (1999:381) Sevesolagen. I Smedjebackens kommun finns i dagsläget en verksamhet som omfattas av kravet.

Ovako Bar AB är enligt Länsstyrelsen klassificerad som en särskilt farlig anläggning.

Krishanteringsförmåga

För att snabbt kunna larma rätt resurser till en eventuell olycka på anläggningen finns förutbestämda larmplaner som upprättats av räddningstjänsten i samarbete med företaget.

Dessa larmplaner finns på Räddningsstation i Smedjebacken.

Förmåga att i samhällsviktig verksamhet motstå störning bedöms vara god. Det finns ett väl inarbetat samarbete med företaget. Krisledningsorganisationen kan vid behov snabbt larmas ut för att vidta nödvändiga åtgärder.

Krisberedskapsförmåga

Planer för utrymning av närliggande bebyggelse finns. Räddningstjänsten bedömer att säkerheten kring anläggningen är god.

Sammanvägd bedömning samt förslag på fortsatt arbete

Fortsatt övning mellan räddningstjänst och företag samt uppföljning av ”plan för räddningsinsats”.

Sannolikhets-, konsekvens- och riskbedömning

Sannolikhet	Medelhög
Konsekvens	Mycket allvarlig
Risk	Medelhög

5.7 Störningar i It- och elektroniska kommunikationer

Det svenska samhället blir allt mer beroende av elektronisk kommunikation. Många samhällsfunktioner är beroende av att kunna utbyta information, mellan individer, organisationer och tekniska system. Om kommunikationerna slås ut kan det få allvarliga konsekvenser för samhället. Elavbrott, stormar och andra väderfenomen är allvarliga hot som kan leda till avbrott. Telekommunikationerna är ett systemområde med många beroenden som är relevanta i krissituationer som möjligheten att nå SOS Alarm, polis och räddningstjänst. Även elproduktionen och distributionen styrs av telekommunikation. Den tilltagande användningen av IPTV och webbmedier leder också till ett växande beroende av fungerande elektroniska kommunikationer hos hushållen. Luftledningarna och master kan vid ett förändrat klimat komma att påverkas då risken för stormfällning ökar. Trots att telekommunikationen nu går mot radiolösningar och nedgrävda ledningar återstår fortfarande

luftledningarna i många delar av landet, vilket innebär en fortsatt sårbarhet inom den närmaste tiden.

Krishanteringsförmågan bedöms vara god om än med vissas brister. Om data och teletrafiken slås ut, innebär det att möjligheterna att nå ut till allmänheten med information begränsas. Smedjebackens kommun har goda teleförbindelser. Områden som är mest sårbara är de byar som ligger en bit utanför tätorterna. Störningar i teletrafiken kan ske på grund av processfel, elavbrott eller grävskador på ledningar. Hemtjänsten och trygghetslarm kan drabbas hårt vid störningar i teletrafiken.

Kommunens serverhall är flyttad till kommunens IT-partner som kommer att ansvara för IT-drift och bevakning. Detta kommer att ge en större säkerhet och kontinuitet i IT-driften och kommunens IT-tekniker kommer att kunna ge mer stöd till kommunens användare. En informationssäkerhetssamordnare har anställts för att stödja och utöva tillsyn över kommunens arbete med informationssäkerhet där ansvaret för objektförvaltningen i kommunen ingår som en viktig del. Detta arbete innebär bl.a. att riskanalyser och sårbarhetsbedömning genomförs inför införande av nya IT-objekt i förvaltningarna och bolagen. Stöd ges till objektägare i deras ansvar för kontinuitetsplanering, avbrottsshantering och incidentrapportering för att minska störningar och avbrott i verksamhetsfunktionerna.

Arbetet med förmågan att i samhällsviktig verksamhet motstå störning ligger alltid i focus i kommunens säkerhetsarbete. Ledningsplatsen är försedd med reservkraft, och är utrustad med Rakelterminal. Tjänstemän och politiker i ledande ställning har tillgång till Rakelapparater vid en krissituation.

Information till allmänheten kan även ske via räddningstjänstens fordon.

Smedjebackens kommun, Smedjebackens Energi & Vatten AB och Bärkehus AB använder en sms- eller rösttjänst (UMS) för att informera om planerade eller akuta händelser i kommunen. Det kan röra sig om vattenläckor, elavbrott eller andra akuta händelser. Systemet ringer automatiskt till den fasta telefon och/eller skickar ett sms till mobiltelefonen.

Krisberedskapsförmåga

Plan finns för att hantera extraordinära händelser, ledningsplatsen är försedd med reservkraft. Rakelsystemet är infört inom krisledningsorganisationen.

Sammanvägd bedömning samt förslag på fortsatt arbete

I och med att samhället idag är beroende av fungerande data- och telekommunikation kan ett längre avbrott skapa stora problem i vitala samhällsfunktioner. För att teletrafiken skall fungera vid t.ex. ett längre elavbrott krävs att teleoperatörerna har tillgång till reservkraft vid sina basstationer.

Räddningstjänsten är numera ansluten till Rakelsystemet, liksom Kommunens krisledningsorganisation. Arbetet fortsätter att kontinuerligt utbilda samt att använda systemet i det vardagliga arbetet. Smedjebackens Energi och Vatten fortsätter sitt arbete med att bygga ut fibernätet i kommunen. IT-avdelningen jobbar kontinuerligt med att förbättra säkerheten gällande datanätet.

Sannolikhets-, konsekvens- och riskbedömning

Sannolikhet

Konsekvens

Risk

Hög sannolikhet

Allvarliga

Medelhög risk

6. Beskrivning av identifierade sårbarheter och brister i krisberedskap inom kommunen och dess geografiska område.

6.1 Störning i Elförsörjningen

Det största problemet vintertid kan bli att få bränsleleveranser till reservaggregaten. Kommunen kommer att fortsätta se över vilka verksamheter som saknar men bör ha reservkraft. Arbetet skall fortsätta med att identifiera och prioritera verksamheter vid elbrist. Styrelseprojektet är ett verktyg i kommunens arbete med att minimera konsekvenserna vid ett långvarigt strömavbrott

Kommunen och elnätsföretagen identifierar tillsammans vilken samhällsviktig verksamhet som finns i kommunen. De planerar också för hur samhällsviktiga elanvändare kan prioriteras vid elbrist. Tillgång på bränsle till reservaggregaten i ett längre perspektiv är ett problem. Det finns idag en buffert gällande diesel i kommunen men blir behovet långvarigt kan det bli ett problem. En dialog med ortens drivmedelsstationer är viktig för att i framtiden lösa detta problem.

6.2 Störning i dricksvattenförsörjning

Dricksvattenförsörjningen är beroende av att eldistributionen fungerar. Reservkraft finns, men uthålligheten är helt beroende av tillgången på bränsle.

Arbetet kommer att fortsätta i den s.k. ”vattengruppen”, med representanter för WBAB, miljökontoret, räddningstjänsten samt kommunens beredskaps- och säkerhetsfunktioner. Detta för att säkerställa skalskydd och vattenkvalitet vid kommunens vattenverk.

6.3 Transport av farligt gods på väg och järnväg

Kommunen kommer att fortsätta att samarbeta med Fagersta kommun gällande planer och övningar vid vattentäkten intill riksväg 66. (Fagerstas vattentäkt)

Räddningstjänsten och OVAKO Bar övar årligen vid företagets gasolanläggning. Plan för räddningsinsats gällande OVAKO som är en Sevesoanläggning uppdateras var 3:e år.

6.4 Skogsbrand

Samverkan krävs mellan olika kommuners räddningstjänster för att bekämpa allvarliga skogsbränder. Fortsatt övning gällande taktik, material och samband är en viktig del för att vara väl rustad vid en större brand. En god kommunikation och samarbete med mark och skogsägare är en viktig del i det förebyggande arbetet.

6.5 Brand i särskilda objekt

Samverkan krävs mellan olika räddningstjänster för att bekämpa allvarliga bränder. Övningar gällande taktik och kommunikation vid nämnda anläggningar är viktigt. Det förebyggande arbetet med information och utbildning för berörd personal, samt att verksamheterna bedriver ett systematiskt brandskyddsarbete är en viktig del i säkerhetsarbetet.

6.6 Anläggning som hanterar farliga ämnen

Fortsatt övning mellan räddningstjänst och företag samt uppföljning av ”plan för räddningsinsats”.

6.7 Störningar i It- och elektroniska kommunikationer

Räddningstjänsten är numera ansluten till Rakelsystemet, liksom Kommunens krisledningsorganisation. Arbetet fortsätter att kontinuerligt utbilda samt att använda systemet i det vardagliga arbetet. Många i vår organisation är inte vana att hantera den utrustning som finns. Smedjebackens Energi och Vatten fortsätter sitt arbete med att bygga ut

fibernätet i kommunen. UMS tjänsten är relativt ny i vårt arbete och kräver utbildning för både personal och kommuninnevånare. IT-avdelningen jobbar kontinuerligt med att förbättra säkerheten gällande datanätet.

7. Behov av åtgärder med anledning av risk- och sårbarhetsanalysens resultat.

Nedan följer en sammanställning av åtgärdsbehov som kunnat identifieras med utifrån av risk- och sårbarhetsanalysens resultat. Med ansvarig avses inte att det endast är inom angivens nämnds ramar som arbetet med åtgärden ska utföras. Nämnden är endast ansvarig för att driva genomförandet av åtgärden. Samtliga nämnder förväntas bidra i arbetet utifrån sitt eget verksamhetsområde. Samtliga åtgärder ska genomföras under innevarande mandatperiod.

Nummer	Aktivitet	Ansvarig
1	Översyn av kommunens behov av reservkraft samt föra en dialog med ortens drivmedelsstationer hur vi säkerställer tillgången på drivmedel.	Beredskapssamordnare, tekniska kontoret
2	Vattensäkerhet. Tillgång och kvalitet. Skalskydd vid våra vattentäkter ses över.	Vattensäkerhetsgruppen Risk och säkerhetschef
3	Fortsatt bevakning hur farligt gods transporteras på våra vägar och järnväg. Fortsatt samarbete med Fagersta gällande utbildning och planer vid vattentäkten RV 66.	Beredskapssamordnare Räddningschef
4	Övning och samarbete med olika aktörer vid en större brand i skog och mark.	Räddningschef
5	Samverkan mellan olika aktörer för att förhindra allvarliga bränder. Utbildningar internt och externt gällande brandskydd och systematiskt brandskyddsarbete	Risk och säkerhetschef Räddningschef Samtliga förvaltningar
6	Revidering av Plan för räddningsinsats gällande OVAKO Bar AB. Fortsatt utbildning och övning vid företaget.	Räddningschef Säkerhetsansvarig på OVAKO Bar.
7	Fortsatt utbildning och övning gällande våra kommunikationssystem (telefoni, data, Rakel Wis).	Risk och säkerhetschef Räddningschef IT säkerhetsansvarig

8. Litteraturförteckning

MSBFS 2015:5 föreskrifter och allmänna råd om kommuners risk- och sårbarhetsanalyser.

Lag (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap

Lag (2003:778) om skydd mot olyckor

Förordning (2003:789) om skydd mot olyckor

Förordning(2006:637) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap

Förordning (2006:942) om krisberedskap och höjd beredskap

Förordning (2002:864) med länsstyrelseinstruktion

Förordningen (1999:382) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor.

Lagen (1999:381) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor.

Epizootilagen (1999:657)

Epizootiförordning (1999:659)

Zoonoslagen (1999:658)

Zoonosförordning (1999:660)